

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat, za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Novo zgodovinsko vprašanje.

(Konec.)

Oglejmo si še govoričenje o ruskem narodu in o ruski državi. Vsak nemški novinar čuti se poklicanega soditi o Rusiji, vsak govori in piše o nje prihodnosti in preteklosti tako neprisljano, tako naravno, kakor da bi oboje tako natanko poznal, kakor svoj žep — in vendar je vse to novinarska nesramnost in predrznost in on piše o stvarih, o katerih nima niti pojma. Nemški žurnalist ve samo to, da je njegova klijentela ravno tako nevedna, kakor on in da bode hlastno požrla vse, kar jej bode v svoji predrznosti prezentiral v jutranjem listu. Čimbolj neverjetna, čimbolj zmedena in fantastična so poročila, timbolj jim filister verjame, tem svetelše priseza na nje, zato se o Rusiji in njenih razmerah ne more nikdar dovolj nalagati.

Kdor čita samo nemške liste bi moral misliti, da je cela Rusija od pruske meje do Tihega oceana, od Ledenege morja do Perzije in do Črnega morja v plamenu, da v tej ogromni državi ne slišiš drugega nego pikanje bomb, pušk in kanonov, povsod jok in stok ranjencev, da kri teče v potokih. Vsi, ki imajo na Ruskem kaj opraviti z državno upravo, od carja doli do zadnjega pandurja so sami tatje in roparji, katere bi bilo treba kar po vrsti povesti in postreljati, edino pošteni ljudje so pač metalci bomb, morilci častnikov in policijskih uradnikov itd.

Tako nekako pišejo nemški listi in njih verni bralci so prepričani, da je vse tako in nič drugače.

Ko se tako počasi napije krvi in nasiti teh pušnih orgij, postane tak nemški žurnalist naenkrat melanholičen, pesimizem se ga loti in revež začne filozofirati. To je pa še bolj nevarno, kajti ta žurnalistički filozof ne prizanaša nikomur, tudi metalcem bomb, morilcem generalov in policijskih uradnikov ne, vsi so obsojeni, — pravični in krivični, in obsodba se glasi: nesposobni za kulturo, nezmožni vstvariti si državo! In njegov verni in zvesti čitatelj prisega, tudi na to, da v tem skuša svojega duševnega hranitelja še prekositi, zato dostavlja gorejšni modrosti še to: Kulturo in državo zamore si vstvariti pravzaprav samo Nemec?

Kdor pa trezno pregleda dogodke na Ruskem vidi, da o splošnem puntu niti govora ni, da je ¹¹/₁₂ vsega prebivalstva popolnoma mirno, da se gospodarsko življenje razvija čisto povoljno in da se nikdo ne boji tistih gospodarskih kriz, katere so prorokovali dunajski in berlinski borzijanci, tudi vojska je še s prav majhnimi izjemami, zvesta svoji prisegi. In puntarji, kedo so ti puntarji? Po večini Židje, ali nedorasli in nezreli gimnazijci in gimnazijke, Leti, Finci, Armeni, Tataři, Gruzinci; kakor vidite, skoro izključljivo sinovi tujih ras. Rusov je med njimi naj manj.

Kar se zdaj godi na Ruskem, to ne more imenovati nikdo rusko revolucijo; imenitje jo letsko (v pribol-tiskih provincah), fínsko, židovsko, tatarsko (na Kavkazu), ruska revolucija to ni, ruski narod ni odgovoren za ta grozodejstva, in trditev, da bode divjanje teh tujcev zamoglo ruski narod in njega državo uničiti, je pač preracunjeno na nerazsodnost in nevednost

povprečnega filistra, ki zajema vso svojo modrost iz svojega žurnala. Tem lahko pripovedujete te bajke, ljudem, ki so vajeni misliti pa ne.

Sedaj pa se ozrimo, kako je bilo leta 1806, torej natanko pred 100 leti na Nemškem? Vi vendar trdite, in mi vam to radi priznavamo, da ste vsaj za sto let pred ruskim narodom.

Torej pogledjmo malo na Prusko, v državo, v kateri je še nedavno vladal Friderik Veliki, ki je pa bila sedaj pod vladjo Friderika Viljema III.

Poglejmo samo snhe date, 7. oktobra je Friderik Viljem dal Napoleonu svoj ultimatum, 9. oktobra je objavil svoj manifest na pruski narod, na kateri mu je Napoleon odgovoril: „Sire, Votre Majesté sera vaincne“. (Sire, vaše veličanstvo bo premagano). 14. oktobra je bila bitka pri Jeni in Auerstädtu; pruska vojska je bila tako pobita, da se je bilo bati, da bode popolnoma uničena. Napoleon je pre-pustil preganjanje sovražnika svojim maršalom, sam je pa šel proti Berlinu; pruski dvor je bežal in si prizadeval dobiti vsaj premirje za katero si koli ceno. Koj po bitki pr Jeni-Auerstädtu je ponujala Prusija za premirje Bay-reuth, province na levem bregu reke Weser in Hanover. To pa ni bilo Napoleonu dovolj, ki je v tem času že prišel v Berlin, zahteval je tudi še deželo na levem bregu Labe, izvzemši Magdeburg in Altmark, sto milijonov frankov kontribucije in resignacijo Prusije na vsako vlogo v nemški federaciji. Pa ker je njegova vojska prišla v tem času že do reke Odre, mu sedaj tudi to ni več zadostovalo, zahteval je še vedno več in padel je Stettin, Küstrin in Magdeburg, kapituliral Blücher s celo posadko. Na zapadnem

bregu Odre ni bilo več pruskih trup pri Jeni in Auerstädtu začeto delo je bilo končano. — Toda pustimo nadaljne dogodke, naj omenimo še kako je bil sklenjen mir. Prusiji je ostalo od prejšnjega ozemlja od 5700 štir. mil. še 2800 štir. mil. od ⁹/₄ milijonov prebivalcev še samo ⁴/₂ milijone. Delo Friderika Velikega je bilo vničeno.

Treitschke piše o tej vojski: „So begann der einzige gänzlich verlorene Feldzug der glückhaften preussischen Kriegsgeschichte. Beispiellos, wie das Aufsteigen dieses Staates gewesen, allen kommenden Geschlechtern unvergesslich selbsterlebtes Leid, Allen eine Mahnung zur Wachsamkeit, zur Dehnut und zur Treue.“ (Tako je začela ta popolnoma zgubljena vojska v vsej srečni pruski vojni zgodovini. Brez primere, kakor se je bila ta država dvignila, bil je tudi njen padec, vsem prihodnjim rodovom nepozabna, samodoživljena bol, vsem v svarilo naj bodo budni, pohlevni in zvesti).

To se je godilo na Pruskem. Napoleon je pa samovoljno gospodaril po celem Nemškem, vstvaril je Rensko zvezo (Rheinbund) sebi v korist in slavo, razdal nemške države kakor jabolka, postavljaj in odstavljaj vladarje na nemške prestole kakor se mu je zljubilo, dajal svojim vernim više naslove, (tako je povišal tri nemške vladarje za kralje; Bavarsko, Württemberg in Saksonska so kraljestva z Napoleonove milosti) itd. Katera slovanska država je leta 1906 politično tako ponižana, kakor je bila pred sto leti vsa Nemčija pred Napoleonom? Jeli rusko-japonska vojska li približno tako žalostno končala, kakor prusko-francoska 1806. leta?

LISTEK.

V Nemčiji.

(Potopisne in narodno-gospodarske črtice.)

Vlado Pušenjak.

(Dalje.)

Sprevodniki kličejo Passau, zadnja postaja avstrijske državne železnice in prva postaja bavarske državne železnice. Potniki hitijo v carinski urad, da pustijo preiskati svojo prtljago, potem pa k blagajni, kjer izmenjajo avstrijski denar v nemški. Že v Passau, kakor tudi v vseh drugih krajih v Nemčiji sem opazil izvanredno prijaznost in postrežljivost železniških uslužbencev napram potnikom, kar pri nas v Avstriji ni v navadi. Mesto Passau ima krasno lego in je bilo vse v zastavah povodom 100letnice odkar so Wittelsbachij kralji. V spomin so posvetili tega dne Wittelsbachov studenec.

Od Passave do Regensburga se razprostira nepregledna planjava, sama

žitna polja, gozdov pa daleč okrog ni, le posamezne vrste sadnega drevja označujejo ceste; vsak prostor je skrbno izkoriščen. Posestva na Bavarskem niso tako razkosana, kakor pri nas n. pr. na Murskem polju, kjer ima skoraj vsak posestnik vsako njivo na drugi strani vasi po pol ure in še več od svojega prebivališča oddaljeno. Če pomislimo, koliko časa se izgubi s tem, da hodijo delavci od ene njive do druge, če pomislimo, da bi se posestvo lahko dosti bolje obdelovalo, ako bi namesto n. pr. iz 20 parcel obstajalo le iz 5 parcel, se moramo bolj zanimati za zaokroženje posestev, katero je že skoraj popolnoma izpe-ljano v Nemčiji, se pa tudi vrši že na Moravskem, v Galiciji itd. O blagostanju prebivalcev pričajo snažne vasi, lične hiše in gospodarska poslopja so povsod zidana in z opeko krita.

Prvo večje mesto na Bavarskem je Regensburg, ki šteje 48.000 prebivalcev; v rimskih časih se je imenovalo Castra Regina. Regensburg je že

od osmega stoletja naprej škofijska stolica in je istega pomena za zgodovino umetnosti prvih let srednjega veka kakor Nürnberg za zgodovino umetnosti poznejše dobe.

Od Regensburga naprej so kraji nekaj časa precej hriboviti, nahaja se precej mnogo gozdov, pozneje se razprostira vedno bolj nerodoviten, kamenit svet s slabimi pašniki, po katerih se pasejo ovce. Od postaje Neumarkt naprej raste hmelj, kateri pa je dokaj slabejši, ko hmelj v Savinjski in Šaleški dolini; sredi julija sega še komaj do polovice drogov. Kakor sem izvedel v Norimberku je bilo letos na Bavarskem skrajno neugodno vreme za hmelj in le, če nastopi sedaj izvanredno ugodno vreme, še upajo, da bo kaj pridelka. Hmelj je večinoma napeljan na žici, katera tvori od zgoraj mrežo; le štirje navpični drogi služijo za pritrjenje žične mreže. Proti Norimberku se množe hmeljski nasadi in v okolici Norimberka se prideljuje največ hmelja na tej progi.

II. Norimberk.

(Cerkve, rotovž, Bratwurstglöckle, hiša Alb. Dürer-ja, grad, germanski muzej, deželna jubilejna bavarska razstava.)

Gotovo ni kraja na svetu, kateri bi bil tako vseobče znan, kakor Norimberk. Izvzemši slavnega norimberskega „trihrtarja“, o katerem se delajo v šolskih sobah razni, po največ slabi dovtipi, izvzemši znane prislovice „Norimberžani nobenega ne obesijo, dokler ga nimajo“ slovi Norimberk kot mesto, ki si je ohranilo popolnoma značaj mesta v srednjem veku, slovi pa tudi radi velike industrije; po celem svetu se razpečavajo razne igrače in okraski kot norimbersko blago. Norimberk pa je tudi znamenit, ker je leta 1835. peljala prva železnica v Nemčiji iz Norimberka v Fürth. Celo staro mesto je obdano s popolnoma ohranjenim obzidjem, za njim leži globoki mestni jarek, kateri pa je večinoma izpremenjen v krasne vrte; na drugi strani jarka se nahaja drugo obzidje. Če se človek šeta po ozkih ulicah s

In vendar so Nemci 1906. tako mogočen narod in bi se bil vsak, kateri bi jim bil pred sto leti odrekel sposobnost vstvariti si državo, hudo vrezal. Mislite li, da je ta sposobnost nemški monopol?

Nadalje ste pozabili na malenkost, da je v državah nekdanjega Rheinbunda veljal Code Napoleon, do vpeljave novega nemškega državnega civilnega zakona, t. j. do 1. januarja 1900; kot edino veljavno pravo. In niste morda vi, Nemci, recipirali tudi rimsko pravo prav tako, kakor vsi drugi narodi? Nimajo li zakoniki po vašem mnenju nič opraviti s kulturo? — In vaša literatura, vaša umetnost, so li te v resnici tako samorasle, tako proste vseh tujih vplivov? Vidite tudi to bahanje s samoraslostjo vaše kulture je le puhlo in prazno govorčenje, dobro za nevedne ljudi.

Če ste pa smeli izposojati vi, in ste se, vkljub temu povzpeli v enem samem stoletju na ono višino, na kateri stojite danes, zakaj bi dvomili o tem, da bo to tudi nam Slovanom mogoče, ki nismo danes v nobenem obziru tako razbiti in ponižani, kakor ste bili vi pred sto leti. Berite Treitschkeja gospoda in ravnajte se po njegovih naukih, če morete. Če vam je pa oholost ljubša, tudi prav, mi vam jo privoščimo, od srca privoščimo.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

— **Odsek za volilno reformo** je že imel svojo prvo sejo, s tem je začeto v resnici državnozborsko delovanje. Za volilno reformo se bodo krščanski socijanci potegovali z vso odločnostjo in neizprosnostjo, čeprav njih stranka ni zastopana v sedanjem ministertvu. To navdušenje je lahko pojmljivo, ker ta stranka pridobi po novi postavi največ od vseh. Proti demokratizaciji parlamenta bodo postopali, ne da bi bili formalno zvezani, konservativni veleposestniki in nacionalni Nemci vseh strank in strančic. — V prvi odsekovni seji je bila sprejeta določba § 7, da zadobi vsakdo volilno pravico šele, če je bival stalno eno leto v istem kraju, vse druge dostavke k tej določbi je večina odseka zavrgla. Večino za to določbo se je dobilo potom kompromisa mej krščanski socijanci in socijalnimi demokrati.

— **Pogajanja z Ogrsko.** Nek ogrski državnik je izjavil o tem vprašanju, da je naloga ogrske vlade postaviti na mesto dosedanje gospodarske zveze z Avstrijo,

gospodarsko pogodbo, pogodbo na vsak način, od te zahteve Ogrska ne more odstopiti, ker hoče odnosa je med obema državama in svoje notranje gospodarske stvari popolnoma preurediti. Ogrska mora zahtevati, da se regulacija valute naposled v resnici izvede in da se začne plačevati v zlatu; v interesu Ogrske je, da se odstranijo vsi zapletki, ki navstajajo zaradi užitninskih davščin, — te hoče in mora Ogrska urediti po svoji volji in po svojih potrebah, brez obzira na Avstrijo. To kar je v Szell-Körberjevi poravnavi je minimum ogrskih zahtev, kateri pa Ogre ne more in ne sme zadovoljiti. Tako govore Ogrji, kaj poreče naša vlada?

Vnanje države.

— **Rusija.** V Siedlcach se ni vse mirno. Preiskave trajajo še vedno, pozaprlji so že veliko število židov in „puntarjev“. V pribaltiških provincah se Leti zopet dvigajo proti nemškim veleposestnikom in bati se je, da bodo, kakor lansko leto, začeli zopet požigati in moriti po celi deželi. Proti tem besnim ljudem bi vlada morala postopati s skrajno energijo, kajti kar Leti počno ni punt, to je krvoločno rohnenje proti sovražnem veleposestnikom.

— **Bolgarsko in Grško.** Grška vlada je zahtevala baje 100 milijonov frankov odškodnine za Grkom prizadete škode v Anhalu in drugod po Bolgarskem. Pa to ni dovolj — grški poslanik v Carjemgradu je predlagal Turčiji zvezo mej Turčijo in Grško. Ti dve državi naj bi z združenimi močmi napali Bolgarsko in sicer Turčija na suhem, Grška pa na morju. Tako bi se Bolgarsko premagalo, naložilo bi se mu 500 milijonov frankov vojne odškodnine, katero bi si zaveznici razdelili. Rumelija bi pripala zopet Turški, exarh bi moral iz Carjegagrada proč in vsi bolgarski škofi iz Macedonije. Kakor vidimo, imajo ti ljubi Grki v resnici „plemenite“ nakane, vredne Novogrkov.

— **Nemčija.** Minister Podbielski odstopi, pa še le ko bodo preiskave proti majorju Fischerju končane.

Princ Albrecht Pruski je 13. t. m. umrl. Pokojnik je bil regent v Brunšvigu, sedaj nastane vprašanje, kedo naj bode njegov naslednik. Vlada je sklicala deželni zbor, kateri bo imel rešiti to vprašanje.

Dopisi.

— **Šoštanj.** Velika ljudska veselica bralnega društva v Družmirju dne 9. kimovca 1906 vršila se je vkljub slabemu vremenu sijajno. Vrli Št. Ilj-

čani se niso strašili slabega pota ter so se pripeljali na lepem s trobojnicami okrašenim vozom v obilnem številu. Tudi gostov iz Velenja in Šoštanja je bilo precej. Veselo dejstvo pa je, da se je udeležilo veselice veliko kmetov iz okolice. Prireditelj je bila v rokah g. Miloša in gđ. Franje Tajnik, katera sta z neumorno požrtvovalnostjo celo veselico izbornu vodila. Lepa hvala in vsa čast jima! Iznemadilo nas je dovršeno igranje kmečkih fantov, kateri so igro „Zamujeni vlak“ predstavljali kakor izurjeni igralci. Odlikovali so se: Medved Martin, občinski sluga, Medved Franc, Medved Anton, Dobnik Jožef, Novak Nace, Perovec Peter. Posebno pohvaliti pa moramo brhke mladenke Fanika Medved, Ivanka Medved, Rožica Rotnik, Pepica Gorčnik, Marica Trobej, Milka Rajster in Olga Matko, katere so s prodajanjem rujne kapljice, šopkov, korindolov in s šaljivo pošto pridno skrbele za blagajno bralnega društva. Za probujo okolice šoštanske je bila ta veselica velikega pomena, kajti prvokrat so nastopili kmečki mladenčiči in mladenke ter svojo nalogo rešili izbornu sebi v čast, a nam gostom v veselje in v navduščnost. Omeniti je še, da je polnoštevilna šoštanska narodna godba kakor vedno tudi pri tej veselici svirala z vedno enako preciznostjo in točnostjo pozno v noč in na splošno zadovoljnost.

— **Iz Ljutomera.** (Legijonarji.) V soboto 8. t. m. so vprizorili Ljutomerski diletantje veliko narodno igro. Govekarjeve „Legijonarje“ v splošno zadovoljnost občinstva, ki je napolnilo prostorno dvorano g. Kukovca. V častni deputaciji so prihiteli vrli Ormožani, mili gostje iz Ivanjkovec, Male Nedelje i. t. d.

Igralo se je prav dobro, ter niso gledalci prav nič štedili z bučnim odobravanjem. Izbornu, s prav umetniško rutino je pogodila svojo vlogo Barba, ki je bila predmet živahnih ovacij. Ljubka in neprisiljena je bila Lavra, ki je osobito smrtno sceno igrala tako naravno, da je marsikoga ganilo do solz. Vrla znanka na našem odrju je nehvaležno vlogo Aue dobro izvedla; divne so bile njene pevske partije, ki jih je pela z njej lastno fineso. Gričarica se je izkazala dobro igralko in Micika je bila prav brhka natakarka.

Basaj je igral elegantno in premišljeno in je sploh rutiniran igralec, bodisi v finih ali kmečkih vlogah; takisto je njegov rival Branjač nastopal kavalirsko, le premalo izražen je bil njegov intrigantski značaj. Salve smehu je vzbujal Boštjan Jež, ki je sam

kakor v dialogu z Barbo prav dobro igral; vendar je bil tuinam prerobusten in v prvem dejanju nekoliko preveč dekolitiran. Kuplet o Napoleonu je pel izvrstno. Tudi Medved in Rak sta se dokaj dobro vživela v svoji vlogi. Legijonarji v svojem slikovitem kraju so zelo imponirali, ter je posebno Ipavčev samozavesten nastop ugajal. Ostale manjše vloge so bile primerno razdeljene in smo spoznali marsikak talent. Vse pevske točke je izbornu spremljala na klavirju gospa Seršenova.

Režiser se je kakor vedno tudi tokrat zelo potrudil, le scenerija je bila nekoliko pomanjkljiva. Skrajni čas je že, da si nabavi čitalnica večji oder, kakor ga ima že marsikatera okoliška vas. Gledališke igre — osobito Govekarjeve narodne — so za naše do- vzetno ljudstvo vsekakor velevažno narodno-vzgojevalno sredstvo, ki se ne sme puščati v nemar.

— **Šmiklavž pri Slovenjem gradcu.** Čebelarji tečaj na deželni poljedelski šoli v Grotendorfu pri Gradcu je letos obiskovalo čez polovico Slovencev, akoravno so bili čebelarji tudi celo s Solnograškega in Češkega. Predavanja so bila popolnoma nemška, le g. Černež je slovensko razlagal in pojasnjeval svoja demonstriranja. Kakor se je pa zadnji dan pri skušnji pokazalo, je mnogo strokovnih učiteljev razumelo tudi slovenski, katerega jezika se pa prej najbrž niso smeli posluževati. Ravnateljstvo se je kazalo vsem obiskovalcem jako kulantno, vsi so dobili brezplačno stanovanje in različne gospodarske pridelke po jako nizki ceni. Moramo se torej gospodu ravnatelju Binderju, Nemcu iz Tirolskega na tem mestu še posebej zahvaliti. Pri večernih zabavah pa se je hajlalo, da je bilo groza. Nemški učitelji in kolegi so nam hoteli pokazati, da mi nimamo v Gradcu ničesar iskati. Šolski uspeh je bil za Slovence sijajen. Vsi, ki so delali skušnjo, napravili so jo z najboljšim uspehom. To so: g. Josip Peitler, učitelj pri Sv. Miklavžu pri Slovenjem gradcu kot potovalni učitelj za čebelarstvo in kot čebelarska mojstra gospoda: Franc Vaukan, županov sin v Šmartnem pri Slovenjem gradcu ter g. Andrej Pikel, čebelar v Spodnji Ložnici pri Celju. Od Nemcev jih je naredilo skušnjo s prav dobrim uspehom komaj polovica.

— **Iz šentlenarskega okraja.** (Železnica in poštni avtomobil.) Izmed vseh spodnještajerskih okrajev je glede prometa menda šentlenarski najbolj zapuščen. Merodajni krogi so v narodnem boju premalo brigajo za gospodarski napredek. Srednjemu stanu je treba pomagati na noge in to se

srednjeveškimi hišami, se popolnoma zamisli v srednjeveško dobo, v kateri so nemška mesta in meščani igrali tako veliko ulogo.

Norimberk ima mnogo krasnih cerkva, okrašenih s slikarskimi in kiparskimi deli najimenitnejših umetnikov, tako je n. pr. v gotični Sebaldusovi cerkvi grob sv. Sebaldusa, mojstrsko delo znamenitega kiparja Peter Vischer-ja; v cerkvi sv. Lovrenca, zidani v 13. stol. je poleg raznih drugih umetniških del največje delo kiparja Adam Kraft-a. V obeh cerkvah, ki sta protestantski, se pobira za ogledovanje vstopnina, prodajajo se razglednice in knjige, v katerih so opisane vse znamenitosti cerkve. Kakor sem izvedel, dobivajo s tem lepe vsote za popravilo teh cerkva.

Tudi rotovž, veliko poslopje dolgo 86 m, nas spominja na srednji vek; v njem se nahaja razun uradnih sob in sejnih dvoran mestna slikarska galerija, obstoječa po največ iz modernih slik.

V bližini rotovža leži zgodovinski lokal „Bratwurstglöckle“. To je gostilna, slabejša kot naš najslabši „pajzel“ v Mariboru ali Celju, obstoječa od l. 1400.; svojo slavo ima zahvaliti pa umetnikom kakor: Alb. Dürer, Hans Sachs, Peter Vischer in Adam Kraft, kateri so se stalno shajali v tej gostilni. Vsak tujec hiti v to gostilno, kjer se mu postreže z izvrstnim pivom in pečenimi klobasicami, katere so tako običajna jed v Norimberku kakor v Prlekiji mastno zabeljeni ajdovi žganci.

Nekaj korakov naprej in stojimo pred hišo, v kateri je živel in delal sloveč slikar Alb. Dürer.

Grad, najbrž v 11. stol. zidan in v 12. stol. razširjen, nudi mnogo zanimivosti. Na vseh hodnikih in v dvoranah je polno slik in kiparskih del od največjih umetnikov sveta, n. pr. v avdijski sobi slike na stropu od Alb. Dürerja, podoba slikana na slo-novo kost, predstavljajoča beg Izraelcev skoz rudeče morje, slovo Hektorja

iz alabastra, podoba nemškega cesarja od enega največjih sedanjih slikarjev v Monakovem. V prostorih, kateri se pri vsakokratnem bivanju nemškega cesarja uporabljajo, stoje več stoletij stare peči, kakor tudi razno starinsko pohištvo. V gradu je tudi mučilnica, v kateri vidiš vse orodje, s katerim so do časov cesarice Marije Terezije mučili one obtožence, da so je prisilili priznati hudodelstva ali zločine, radi katerih so bili obtoženi. Iz grada je krasen razgled čez mesto in okolico.

Kdor pride v Norimberk naj ne zamudi prilike si ogledati germanski nacionalni muzej, kateri nas seznaja z življenjem nemškega naroda od najstarejših časov do sedanjosti. V pritličju se nahajajo predzgodovinske, rimske in germanske starozitnosti, nadalje hišno orodje in oprava kmečkih hiš v raznih krajih, kjer prebivajo Nemci, razne slike, posebno slike na steklo iz 13.—16. stoletja, cerkev z izvirnimi podobami in cerkvenim orodjem, orožje, oklepi itd. V prvem nad-

stropju je slikarska galerija, broječa okrog 450 slik, trgovski muzej, lekarniška zbirka, zbirka godbenih instrumentov, zbirka rokopisov, tiskarstva od prvih početkov itd. Posebno lepa pa je narodopisna razstava, v katerih vidimo slikovite narodne noše vseh nemških pokrajin. Kot Slovence so me zelo zanimala narodne noše lužičkih Srbov, naših narodnih bratov; isti imajo za razne slučaje v življenju razne noše, tako imajo posebno narodno nošo neveste, družice, posebno narodno nošo ženske za žalost, obstoječo iz črnega krila in velikega belega ogrinjala, katero zagrinja glavo in skoraj celo telo. Vse žitje in bitje nemškega naroda se nam pred-očuje v tem muzeju. Nehote se mi je ob tej priliki vrinilo vprašanje, kedaj bomo mi Slovenci ustanovili kak narodopisni muzej, oziroma začeli pri-rejevati pokrajinske narodopisne raz-stave.

(Dalje prihodnjic.)

zgodí, ako skrbimo v prvi vrsti za dobra občila, t. j. za lepe ceste, železnice, pošte itd.

Že pred 30 leti se je nudila šentlenarskemu okraju priložnost dobiti železnico, ali takratni voditelji niso znali ceniti vrednost dobrih, kupčijo pospešujočih občil. Nudi se okraju priložnost tudi sedaj ali namesto da bi zastavil vse svoje moči za uresničenje velevažnega projekta, stavi brezpomembne pogoje.

Ne borimo se za same napise, Ne stavimo samo praznih pogojev, ampak zahtevamo od vlade, da kmalu dobimo železnico do Št. Lenarta in da se že 1907 vpelje tudi pri nas poštni avtomobil, ki bi vezal Št. Lenart z Mariborom in s Ptujem. Za 1 kronco se boš pripeljal v to ali ono mesto v dobri uri ter smel s seboj vzeti do 15 kg prtljage. Avtomobil ima 20 sedežev.

Od Save. (Nemške šole in slovenski otroci.) Ob dolnji Savi smo tako srečni, da imamo dve nemški šoli. Veliko let stoji že v Sevnici Schulvereinska šola, v Brežicah je pa dežela že pred nekaterimi leti ustanovila poleg dvojezične petrazrednice še čisto nemško štirirazrednico. Ti dve nemški šoli obiskujejo največ le slovenski otroci; kajti nemških otrok je v Sevnici in v Brežicah kaj malo. In tudi od teh hodijo nekateri v utrkvistični šoli v Sevnici in v Brežicah, kateri sta v visjih razredih itak bolj nemški kakor slovenski. Nekaj nemških otrok pošiljajo pa starši, kakor hitro so dopolnili 10. leto, v celjske in mariborske srednje in meščanske šole. Za obe nemški šoli, sevnisko in brežko, preostaja tako malo nemških otrok, da bi jih človek lahko na prstih seštel. In vendar ti šoli nista prazni in ne bosta prazni. V Sevnici je namreč sezidal „Schulverein“ novo prostorno šolsko poslopje in v Brežicah bode nov most olajšal obiskovanje ondotnih šol kranjskim otrokom. Napolnjujejo se s slovenskimi otroci. Slovenski starši so tako nezavedni, da ne spoznajo škode, katere so njih otroci v takih šolah deležni, škode, ki ni v nobeni primeri s koristjo, katero jim nudijo. Te šole slovenske starše, zlasti revne, le zato mikajo, ker dobe otroci v njih knjige in šolske potrebščine zastonj in večkrat še nekaj opoldanske hrane ali večerih še kaj obleke itd. Zato pošiljajo štajerci svoje otroke v te ponemčevalnice. Toda ako bi te štajerski otroci te šole obiskovali, ne bile bi dovolj obiskovane. V nemških šolah v Sevnici in v Brežicah je tudi veliko kranjskih otrok; v prvo hodijo otroci iz boštanske in studeniške fare (osobito iz vasi Log), ker imajo to nemško šolo pred nosom, dočim so od domače šole bolj oddaljeni; v drugo hodijo pa otroci iz cerkljanske (Krška vas) in čateške fare, ker imajo osobito iz Krške vasi bližje v Brežice kakor v Cerklje. Te razmere se ne bodo zboljšale, dokler ne dobiti vasi Log in Krška vas svoji šoli, ali dokler se slovenskim staršem in šolskim oblastvom na Kranjskem oči ne odpro, da bi sprevidel, da nemške šole niso za slovenske otroke. Slovenski otroci spadajo le v slovenske šole!

Iz Mozirja. Poročali smo že zadnjič, da priredi Savinski Sokol veliko ljudsko slavnost, katere namen je pomagati s kolikor mogoče velikim prebitkom nesrečnim pogorelcem v Radmirju v Zgornji Savinjski dolini. Odbor Savin. Sokola je sklenil v svoji zadnji seji prirediti veselico na licu mesta — pri Sv. Frančišku Ksaveriju. Namen te velike slavnosti je blag in človekoljuben. Pogorelcem v pomoč in podporo napravimo veselico, k čemur nas veže sveta ljubav do bližnjega. Spored bo zelo zanimiv in obširen,

želeli je samo ogromno udeležencev, da bode večji dobiček — in večja pomoč nesrečnim. Da nam bo delo lažje, naprosili smo vse bližnje — požarne brambe, pevsko in druga društva — sodelovanja. Pričakujemo pač sigurno, da se nobeno društvo ne bo temu odtegnilo z obzirom na blag namen. Prosimo tedaj danes opetovano vse bližnje požarne brambe, pevsko društva, zbornice in čitalnice, da nam gredo kolikor mogoče na roko, kajti čim več bomo storili, tem več bomo nesrečnikom pomagali. Posebej pa še prosimo bratska društva Celjski in Žalski Sokol, da se slavnosti udeležita po deputaciji telovadcev, ki bi ob tej priliki tudi telovadili.

Pomoči in sodelovanja prosimo tudi slavne občinske odbore in slavni gornjegrajski okrajni zastop. Ker je pa čas kratek, in da nam bo delo lažje, blagovolijo nam naj bratska društva in slavni občinski odbori, kakor slav. okrajni zastop takoj naznaniti, ali bodo sodelovali in kako? Ob enem pa trkamo vnovič na usmiljena narodna srca: pomagajte svojim nesrečnim bratom v Radmirju! Odbor Savinjskega Sokola sprejema radovoljne darove onih oddaljenih rodoljubov, ki se slavnosti ne morejo udeležiti.

Sedaj pa vam Savinčani! Znan vam je vsem sunek, ki je pretresel duše in srca vseh prizadetih, kakor neprizadetih. Ta sunek je rodil tudi v vaših dušah usmiljenje. A, dragi, pomilovanje samo ne koristi, tu je treba dejanske pomoči. Storit to dne 16. septembra ob priliki velike ljudske veselice pri Sv. Frančišku. Kraj, kjer se bo vršila ta blagodejna slavnost je zelo ugoden vsem Gornje Savinčanom. Iz Zadretja, Nove Štife, Gornjega grada, iz zgornje doline od Luč itd. nimate daleč in iz spodnje doline dojdemo kolikor možno v velikem številu. Kdor ima srce za nesrečne pogorce, pride gotovo, mi se zanašamo na slovensko dobro srce!

Natančneje kje in kako se bo vršila slavnost — objavimo v sredo in soboto. Konečno pa še opozarjamo rodoljube vse Savinske in Šaleške doline ter drugod, kakor tudi narodne trgovine in gostilne, da priredimo srečolov za kojega se odbor Sokola najtopleje priporoča. Čim več bo dobitkov, tem večji bo prebitek. Torej, do svidenja v nedeljo 16. t. m. pri Sv. Frančišku. Na pomoč! Na zdar! Odbor.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Za pogorce v Radmirju** so se v Celju začele nabirati podpore pri Slovencih. Prva je podarila celjska posojilnica 100 K.

— **C. kr. glavna davkarija v Celju**, ima — razen v pristojbinskem oddelku — še vedno samonemški pečat. Te dni nastopi nov naddavkar gospod Hasenbichl svojo službo. O njem slišimo, da je pravi uradnik ter objektivno mož. Pričakujemo torej od njega, da naveden škandalozen nedostatek odpravi.

— **Zapisega celjskega župana**. Včeraj ob 11. uri dopoldne je bil zaprisežen novo izvoljeni župan g. dr. Jabornegg v mestni dvorani.

— **Konsum mesa v Celju**. Od 27. avgusta do 2. t. m. je bilo zaklanih v mestni klavnici: volov 21, krav 14, telic 7, telet 68, prašičev 32, ovac 3; v mesto je bilo vpeljano 88 kg svinjskega mesa.

— **Izpred porotnikov**. Dne 11. t. m. je bil obsojen pod predsedova-

njem d. s. s. g. dr. Schäfflein-a ključar Valentin G. iz Šostanja zaradi zločina proti pravosti na 4 mladoletnih deklah na 1 leto težke ječe.

Zaradi ropja je bil tožen Peter Ovčar iz Ribnice na Pohorju. Razpravi je predsedoval predsednik okr. sodnije g. vitez pl. Wurmser. Državni pravd. g. dr. Bayer, zagovornik g. dr. Jabornegg. Obtoženec je bil že 28 krat kaznovan in 4 krat v prisilni delavnici. To pot je bil tožen zaradi ropja. Dne 12. aprila je prišel v farovž v Št. Petru beračit, od tam je šel k upokojenemu župniku g. And. Keitner-ju, ki je ves paralitičen ter ga naberači, župnik potegne iz žepa dve dvajsetici ter mu eno da, berač mu pa strga obe iz rok. Hlapec je to opazil, je berača vstavil in ga prisilil vrniti eno dvajsetico. Ovčar je na to zginil v farovžkem gozdu. Zvečer ob pol 8. uri je šel 17 letni Jos. Kone mimo kapele, kar naenkrat skoči Ovčar nanj, ga začne daviti in pestiti ter zahteva, naj mu da en forint. Kone se je branil in je tiščal žep, v katerem je imel 1 K 28 vin. da bi mu Ovčar ne segnil vanj. Ovčar si je prizadeval vreči dečka natla in mu pri tem iztrgati uro iz žepa. Dečku se posreči pograbit kamen ter vdariti z vso silo z njim Ovčarja po obrazu. Na to ga je Ovčar popustil in je pobegnil. Ovčar taji, dokazali so mu pa, da je bil on napadalec v farovžkem gozdu. Brazda na obrazu ga je izdala. Dokazano je namreč, da pred tem ni imel Ovčar nobene brazde ali obronka na licu in da mu je to še le Kone prizadel, ko ga je vdaril s kamenom po glavi. Porotniki so enoglasno potrdili, da je obtoženec kriv ropja. Ovčar je bil na to obsojen na 4 in pol leta težke poostrene ječe.

— **Poslovodja celjskega hotela „Stadt Wien“**, Grannigg, trd, strasten Nemec in zagrižen sovražnik Slovencev — pri njem posli niti med seboj ne smejo govoriti slovensko — pride mesto Kamposcha v hotel „Union“ v Ljubljano. — Ob času letošnje birne v Celju je opat seveda na čast škofu priredil imenitno pojedino. Pri tej prireditvi je kot „küchenchef“ fungirala gospa gori omenjenega Granigga, znana dobra kuharica. Tej okolnosti se ima baje Granigg zahvaliti, da pride v Ljubljano.

— **Umrlo je** avgusta mesca v mestu 5 ljudi, v bolnici 12, v Celju skupaj 17 ljudi.

— **Kupčija s hmeljem**. Pojasnjuje se nam, da se je po 1 K 40 vin, kupila morda kje kaka malenkost divjega ali popolnoma pokvarjenega hmelja, v resnici stane hmelj 2 K do 2 K 40 v.

— **Jablana v pomladnem krasu**, V Grižah pri Celju je na nekem vrtu jablana vsa v cvetju. Prijateljica našega lista nam je poslala s te jablane šopek cvetja, ki z nepremagljivo silo skuša braniti vhod tožnim jesenskim dnevom.

— **Prostovoljna požarna bramba v Latkovi vasi** priredi v nedeljo, dne 23. septembra t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. F. Vedenik-a v Št. Pavlu pri Preboldu. Spored: 1. Pozdrav. 2. Koncert šentpavelske godbe in moškega zbora. 3. Srečolov. 4. Šaljiva pošta. Vstopnina 20 vin. K obili udeležbi vabi vljudno odbor.

— **Dobrna pri Celju**. V nedeljo, dne 16. septembra ob 3. uri popoldne bo z ozirom na nameravano ustanovitev kmetijske podružnice poučno predavanje v šolskih prostorih. Govoril potovalni učitelj g. F. Goričan.

— **Napis na šoli na Vodah pri Trbovljah**. V odgovor na vprašanje v „Domovini“ od 12. septembra 1906 št. 106, kako je mogoče, da vidimo na ljudski šoli na Vodah samonemški napis, dobili smo pojasnilo, da je

šolsko poslopje na Vodah last rudniške družbe, ki to poslopje vzdržuje itd. in nima krajni šolski svet v Trbovljah vsled tega prav nobenega upliva glede omenjenega napisa.

— **Glasovi slovenskih vojakov**. Da gotovi nemški častniki s slovenskimi vojaki grdo delajo in jih zmerjajo, je bridko občutil že marsikak Slovenec, ki so ga potrdili za ta stan. V „Soči“ beremo o orožnih vajah na Koroškem, kamor morajo slovenski vojaki s Primorskega hoditi popolnjevati 7. polk. Te „popolnjevance“ so letos častniki nazivali s „Schwein“ in drugimi takimi ljubeznjivostmi. In kako so jih mučili! Vpreženi so bili v jarme kot voli ter vlačili topove čez planine po grdi poti navzgor, kakor da bi iz pekla vlekli zagrešene duše. Prišedši na vrh planin se niso smeli nič oddahniti, ampak takoj je šlo navzdol; seveda je bilo zdaj treba vleči nazaj. Ko so prišle uboge pare v Hüttenberg, so imeli dva dni počitka, da so morali neprestano snažiti in čediti. Vsled hude vročine so ljudje kar cepali po tleh. Ko je pa neki vojak zajel iz posode, katero so dali dobri ljudje, nahlulil ga je stotnik: Proklete krave hudičeve. — Pri manevrih na Notranjskem je neki častnik slovenske vojske zmerjal z „windische Hunde“! Pač značilno za omiko v naši armadi! Kadar je pa treba iti v boj, je pa „windischer Hund“ prvi, ki se ga pošlje nad sovražnika, da preliha svojo kri „za domovino“. In zdravniška pomoč pri vojakihi! Za cel bataljon dobi zdravnik 20 K na leto za zdravlila. Seveda jih potem tudi zdravi: brez tornistre smejo marširati, če jih je preveč, dobi zdravnik nos: če jih je pa preveč „marod“, pa zopet dobi nos! Taka je vojaška zdravniška služba!

— **Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Vuhred in marnberski okraj** ima svoj toletni občni zbor dne 16. septembra t. l. v Vuhredu v prostorih g. župana Fr. Sgerm-a, po domače Kajžer. Začetek ob 3. uri popoldne. — Ob 5. uri popoldne istega dne se vrši v ravno istih prostorih „veselica“ imenovane podružnice in „Kmečkega bralnega društva za Vuhred in okolico“ s sledečim sporedom: I. Tamburanje. II. Kje je meja? III. Petje. Vstopnina 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

— **Stara cesta pri Ljutomeru**. Krajni šolski svet na Stari cesti vabi vse prijatelje šole na tombolo, katero priredi v nedeljo, dne 23. septembra po 4. uri popoldne v Slavičevi gostilni na Kamenščaku.

— **Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptuja** priredi dne 16. septembra 1906 v bralni sobi poljudno predavanje. Predmet: „Slovenska zemlja“. Predavatelj g. visokošolec Ivan Vesenjaj iz Moškanje. Čas ob 3. uri popoldne.

— **Ljubezen ptujskega Orniga do slovenskega uradnika** se je prav jasno pokazala pri poštnem uradniku Krajncu, ki je slučajno Slovenec. Mestni urad ptujski je, kakor poroča „Novi slovenski štajerci“, temu gospodu uničil možnost prebivanja v Ptuj. Na javni dražbi se je Krajnc brez njegove vednosti licitiralo pohištvo. Krajnc se je pritožil zoper tako nasilno in krivično postopanje, toda dosegel ni ničesar. Štajerski deželni odbor je pritrdil ptujskemu mestu. Krajnc je napel svoje zadnje moči in se pritožil zoper oba odloka na upravno sodišče na Dunaju, odkoder je šele zdaj po treh letih dobil zadoščenje, kajti to sodišče je razsodilo, da je mestni urad ptujski ravnal in postopal krivično. „Štajerci“ seveda molči o tej razsodbi. Tako postopa tisti Ornig,

ki vedno trdi, da ne zatira slovenskih uradnikov!

— **Slovenska Bistrica.** Šulferajnska slavnost 8. t. m. V soboto je bilo mesto zopet enkrat polno frankfurtarskih cunj in hajlalo se je, da je bilo kaj. — Saj pa so Nemci zopet storili en korak, da pohrustajo uboge Slovence. Bila je šulferajnska slavnost, kateri je pripomogel do popolnega uspeha naš „Narodni dom“, ki je posodil blagodušno stole in mize „Heil“!

— **Zlata poroka.** Dne 23. t. m. obhajata Jernej in Marija Kisuc iz Šmarčene, župnija Boštanj, svojo zlato poroko. prvi je star 82 let in druga 75 let. Oba sta še čila in trdna. Poroka se vrši v podružni cerkvi sv. Mihaela na Kopolji. Slavnost se vrši potem v gostilni sina jubilarov gosp. Jožefa Kisuc na Bregu pri Loki. Pri slavnosti svira železničarska godba iz Zidanega mosta. Zanimivo bo gledati, kako se bodo svatje z veliko ladijo s Kranjskega na Štajersko čez Savo vozili.

— **Strela je udarila,** v nedeljo, dne 9. t. m. v gospodarsko poslopje pri vinogradih grajščaka pl. Pongratz v Prerodu v Slov. goricah. Poslopje je zgorelo popolnoma. Škode je nad 3000 K.

— **Sv. Duh na Ostrem vrhu.** Ker smo že zadnjič poročali o desetletnici tega narodnega zavoda, dodajemo danes le še nekoliko statističnih podatkov. — V teku minulih 10 let je posodila posojilnica 777 strankam 212.614 K 15 vin., vložilo je 1643 strank 292.822 K 07 vin., prometa je imela 1.054.788 K 80 vin. Udov je vstopilo 324, izstopilo pa 91, tako da ima posojilnica sedaj 233 udov. Vloge obrestnje po $4\frac{1}{2}\%$, od posojil zahteva $5\frac{1}{2}\%$.

— **Poročil se je** dne 10. sept. pri Sv. Andražu v Slov. gor. g. Anton Kukovič, nadničitelj v Polenškaku, z gđeno Rozo Fras. Novoporočencema želimo obilo sreče!

— **Neumestna šala.** Neznani storilec je v Mariboru na okno pisarne odvetnika dr. Krena položil z razstreljivi napolnjeno pločevinasto škatljico in prižgal v to pritrjeno vrstico. Ko je vrstica dogorela, eksplodirala je škatljica s tako silo, da se je razbilo več šip. Dele razbite škatljice so našli 15 metrov proč po tleh.

Kranjsko.

— **Občinska uprava,** poučni stanovski list županom, občinskim tajnikom, občinskim svetom in drugim javnim organom, urednik dr. Vl. Ravnihar, je prešel sedaj v last na novo ustanovljene „Kmetijske županske zveze“ na Kranjskem. Do sedaj je bil ta list strogo strokovno glasilo za upravne stvari ter se ni prav nič vtikal v strankarsko politiko, upamo, da ostane tak tudi pod novimi lastniki.

— **Koncert pevskega društva „Ljubljana“,** ki je bil 8. t. m. v Zagrebu, je imel lep moralen in materialen uspeh; čistega dobička za družbo sv. Cirila in Metoda je bilo 2000 K.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejme: 1 poslovođa, 2 knjigovođa, 10 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika specerijske stroke, 4 pomočniki železne stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 6 učencev. Službe iščejo: 2 knjigovođa, 2 kontorista, 11 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki specerijske stroke, 1 pomočnik železne stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki galanterijske stroke, 2 prodajalke, 3 blagajničarke in 7 kontoristinj.

— **Za sekundarija** na ljubljanski deželni bolnici je imenovan gospod dr. Branko Žižek.

— **Na žensko pripravnico** v Ljubljani je prijaviło vstop 138 prosilk.

— **Splošni slovanski ognjegasnishod v Ljubljani** bo 1910, ko bode tamošnje ognjegasno društvo praznovalo 40letnico svojega obstoja.

— **Odbor „Gospodinske sole“** naznanja s tem, da se prične pouk v kuhanju, likanju in šivanju dne 15. septembra t. l. Učenk se sprejme 10 do 12. Odbor bo gledal na to, da se dobe po možnosti dobre učne moči za ta zavod, da bode dosegel pri učenkah kar največje uspehe. Tudi bo skrbel za to, da bo vladala na zavodu disciplina in red.

— **Tepe nas nezavednost,** to jasno dokazujejo te številke: na nemški petrazredni deški šoli je bilo skupaj 227 učencev, od teh je bilo Slovencev 83, Nemcev pa 130, drugih narodnosti 14. Na dekliški nemški šoli je bilo 461 učenk, od teh je bilo Slovencev 155, Nemk 292, 14 pa drugih narodnosti. Tako je bilo stanje koncem šolskega leta 1905/06 v Ljubljani. — Pa naj še kdo reče, da ne skrbimo sami za germanizacijo svojih otrok!

— **Kranjska hranilnica.** O tem zavodu se dandanes manj piše, kakor bi bilo treba. „Naš List“ je prinesel članek, v katerem dokazuje, da je pet šestin hranilnih vlog slovenska imovina; da torej ta tako pristno nemški zavod živi ob dobičkih, katere mu dajejo slovenski štedilci. To je verjetno, ker Nemec ne nosi svojega denarja v hranilnico, kupuje si zato rajše industrijalne in druge papirje, mi smo v tem obziru bolj zaostali, zato pa imamo trojno škodo:

1. Podpiramo s svojimi prihranki nemški denarni zavod, kateri nas z našim lastnim denarjem odira ter dobiček, ki mu ga nese ta posel, deli za nemške svrhe.

2. Oproščamo s tem, da s svojim denarjem zalagamo nemške hranilnice in posojilnice, nemški kapital od hipotekarne službe ter mu dajemo priliko, da se tako ves posveča industrijalnim podjetjem na Slovenskem.

3. Okrajamo tako sami sebe za dobiček, ki ga dajejo hipotekarni posli nemškemu zavodom in industrijalna podjetja, nemškim industrijalcem in akcionarjem.

Za to našo „velikodušnost“ nam je Kranjska hranilnica tudi hvaležna, kakor kaže njena delitev podpor.

Tekom l. 1905 je dala Kranjska hranilnica „Glasbeni Matici“ 400 kron podpore, nemškemu „filharmoničnemu društvu“ pa **23.700 K.** Kdaj se bodemo Slovenci enkrat spametovali in če že res ne znamo drugega nego nositi denar v hranilnico, kdaj ga bomo nosili vsaj v svoje hranilnice in ne v tuje?

— **Narodne pesmi.** Znano je, da namerava ministrstvo izdati vse narodne pesmi vseh avstrijskih narodov v tekstu in melodiji in da je tudi za slovenske narodne pesmi imenovalo poseben odsek, ki se je že uspešno lotil nabiranja. Da bi pa izvedeli najprej vi re, kje dobiti še mnogo narodnih pesmi, sestavil je slovenski odsek vprašalno polo in jo predložil ministrstvu. Predno je pa še izšla vprašalna pola, so začeli mnogi ljubitelji narodne pesmi sami od sebe marljivo nabirati in jih pošiljajo „Glasbeni Matici“ v Ljubljano. Tako je gosp. Marko Bujuk zopet zbral 35 novih dobrih narodnih pesmi in jih poslal „Glasbeni Matici“. Dalje sta poslala gg. Fran Dolžan 71, Alojzij Mihelčič pa 35 lepih, večinoma nenatisnjenih pesmi. Vse te bode prav kmalu izdala „Glasbena Matica“. Naj bi marljive nabiralce posnemali še drugi! Kdor ima že kaj nabranega gradiva, naj ga nemudoma

pošlje „Glasbeni Matici“. Drugi pa, ki imajo priliko nabirati, naj se takoj lotijo dela. Kar bo dobrega, bo vse „Glasbena Matica“ izdala proti običajni nagradi. Kdor pa ne more sam nabirati, a ve za osebe, ki znajo še mnogo pesmi peti, naj naznani vsaj imena in naslove dotičnih oseb, in sicer kar kratko „Glasbeni Matici“, ki bode ukrenila vse potrebno.

— **Šulferajnska šola v Spodnji Šiški** se otvori prihodnji teden in bo vpisovanje vanjo od 14. do 16. t. m. Ker bode nemških otrok zdatno primanjkovalo, lovili bodo seveda slovenske! Opozarjamo narodno zavedne Šiščane, da pouče vsakega, kdor misli dati otroke v to šolo, kaka nevarnost preti otroku v narodnem oziru. Niti enega slovenskega otroka iz Šiške ne bismeli Nemci dobiti v svoje kremplje! Na delo torej, dokler je še čas!

— **Hrib je gorel** v soboto pri postaji Bled. Ogenj je trajal okoli tri ure in so ga zanetile iskre iz lokomotive.

— **Gornjelogaški otroci** so priredili v nedeljo, dne 19. kimaveca, veselico na vrtu g. Janeza Ferjančiča v Gorenjem Logatcu. Na sporedu je bilo deklamovanje, šaloigra, petje in šaljiva loterija. Sodelovali so sledeči otroci: Pepi Divjak, Malči Ferjančič, Anica, Milka in Lojze Gradišnik, Ivanka Leiler, Franca Modic, Lenči, Malči, Mici in Ludvik Punčuh in Elka Železnik. Vsi so rešili svoje vloge prav dobro. Dasi so otroci vse sami aranžirali, dovršila se je vendar veselica dvbro. Čisti dohodek so namenili ti mladi rodoljubi in rodoljubke „Družbi sv. Cirila in Metoda“ in ga tudi poslali v znesku 25 K 71 v.

Primorsko.

— **Slavnost v Tolminu** se je sijajno sponesla. Vreme je bilo ugodno in sešlo se je bilo na tisoče gostov s hribov, pa tudi s posebnimi vlaki iz Gorice in Trsta.

— **Od napovedanih dveh predavanj „Adrije“ v Idriškem** se je vršilo preteklo nedeljo le prvo. Drugo, o razvoju države s posebnim ozirom na kmečki stan (J. Medveš), se bo vršilo prihodnjo nedeljo, in sicer radi tega, ker je trajalo prvo vsled obširnega predmeta skoro dve uri. Udeležba je bila obilna in zanimanje poslušalcev tako, da mora zadovoljiti vsakega predavatelja, ki najde tako hvaležne poslušalce. Snov je bila izbrana iz privatnega prava; pri vsaki težji razumljivi in važnejši točki se je oglasil kdo in prosil pojasnila. To je pač edinole pravi način, po katerem dosežejo poljudna predavanja svoj namen. Vsa čast takim poslušalcem!

— **Akademsko fer. društvo „Adrija“** se obrača do svojih starešin s prošnjo, da bi opravili svojo dolžnost kot starešine in s tem pripomogli, da se priredi po deželi kolikor mogoče veliko število predavanj.

— **Tri Slovence zapodili, tri Nemce so vzeli v službo** na kolo-dvoru državne železnice v Gorici. Tri delavce slovenske narodnosti so bili vzeli v delo v skladiščih na novi železniški postaji. Sedaj pa so jih kar naenkrat odslovili ter postavili na njih mesto tri Nemce. Načelnik je rekel, da so Nemci prosili za delo naravnost pri ravnateljstvu. Ali je torej ukazalo ravnateljstvo odstraniti slovenske delavce ter jih namestiti z nemškimi, ali je načelnik pokazal tu zopet enkrat svojo ljubezen do Slovencev?! — Taki slučajji so kričeči, ali nikogar ni med nami, ki bi se potegnil na pristojnih mestih za slovenske trpine!

— **Izzivanje Slovencev na bohinjski železnici.** Zdi se, kot bi bila bohinjska železnica samo zato zgrajena, da njeni uradniki žalijo Slovence. Te dni je oddal v Gorici nekdo blago, namenjeno v Kranj in naslovil ta kraj v slovenskem jeziku. V prisotnosti stranke pa je uradnik prečrtal slovensko ime in napisal besedo „Krainburg“. Ko je stranka vprašala uradnika, zakaj to dela, zavrnil jo je osorno, da na železnici ne poznajo slovenskega imena Kranj ampak le Krainburg in pripomnil, da je zahteva po slovenskem uradovanju na državnih železnicah neumestna, ko se je izrazil: „Še tega se manjka, da bi se morali mi uradniki učiti slovenskega jezika. Nam zadostuje, da znamo nemški!“ Čas bi bil, da se takim nesramnim izzivanjem napravi že eukrat konec.

— **Nemški šoli v Škedenju pri Trstu** je podelilo naučno ministrstvo pravico javnosti. Proti tem bi ne imeli nič, ako bo minister dr. Marchet imel toliko pravičnosti, da naposled tudi našim zahtevam po slovenski šoli v Trstu vstreže. Borimo se za slovensko šolo že 25 let in še vedno zastoj, kar imamo, plačati si moramo sami, ker edina slovenska šola v mestu je šola družbe sv. Cirila in Metoda. Čas bi bil, da bi tudi Slovincem začeli deliti pravice, katere jim gredo, do sedaj so imeli za nje samo batine — in zasmehovanje.

Druge slovanske dežele.

— **Oporoka srbskega rodoljuba.** V nedeljo je umrl v Zadru srbski bogataš Todor Kašimović, rodom iz Biova v trebinjskem okraju v Hercegovini. Pokojnik je v svoji oporoki določil 80.000 kron za vzgojo srbske mladine iz Hercegovine.

— **Kongres hrvatskih in srbskih čebelarjev** je bil včeraj v Zagrebu. Vdeležilo se ga je 150 čebelarjev iz Hrvatske in Slavonije. Češke čebelarje je zastopal I. Keberle, bosanske pa I. Litović, a slovenski čebelarji niso bili zastopani. Za predsednika prihodnjega kongresa je bil izvoljen banalni svetnik Ljudevit pl. Raizner.

— **Predstave hrvatskih dram v Budimpešti.** V Pešti se bodo v bodoči sezoni predstavljale hrvatske drame in sicer v kraljevi operi. Kraljevi svetnik dr. Lj. Havass in režiser Aleksander Solimossy sta izdala na peštanska gledišča oklice, v katerem prosita umetnike, naj bi meseca oktobra in novembra brezplačno sodelovali pri predstavah hrvatskih dram. Predstave bodo seveda madjarske. V oklicu se končno naglašja, da so že tri desetletja obstajale difference med madjarskimi in hrvatskimi brati in da bodo te difference tem bolj izginile, čim več prilike bosta imela oba naroda, se medsebojno spoznati in razumeti.

— **Hrvaški umetniki v Sofiji.** Poročajo, da je priredil diplomatski avstrijski agent baron Stork na čast hrv. umetnikom Frangešu, Ivekoviću slavnostno večerjo. Pri tem so izrekli zdravico Storku v imenu vseh hrvaških umetnikov.

— **Tretji jugoslovanski časnikarski kongres** naj bi se vršil po mislih raznih srbskih listov drugo leto na Cetinju v Črni Gori.

— **Nemški cesar je odlikoval** več srbskih politikov, med njimi dr. Pašića in dr. Miličevića.

— **Novo gledališče v Sofiji** bodo odprli 1. novembra. Za uverturo, ki se bo igrala na ta večer, je razpisana nagrada. Prolog je napisal Ivan Vazov.

— **Nesreče v gorah.** Iz Sand-Taufersa poročajo, da je dr. K. Moosen-geil v gorah padel čez skale in se nбил.

Svetovne vesti.

V Dolomitih so našli truplo G. Schillinga, ki je pred nekoliko dnevi na gorah ponesrečil.

— **Blatna lavina** je razdajala tebi vas Kvarel na Kavkazu. Blato, lumenje in pesek je hiše podrli. Nesreča je velika, do sedaj so potegnili 14 urličev iz blata, bržkone je poginilo do 200 oseb in mnogo živine. Ničeni so tudi vsi pridelki.

— **Adelina Patti** je sklenila to po definitivno, da bo 1. decembra t. l. zadnjič pela na javnem koncertu. Slavna pevka je v resnici že stara. Pela je vsega skupaj okoli 45 let na največjih odrih vsega sveta in zaslužila si v tem času premoženje do 15 milijonov kron.

— **Dvoboj.** Avstrijski konzul v Konstanci na Rumunskem g. Kutschera je pozval na dvoboj s pistolami gosp. Gradesteana. Ker ga je ta razžalil.

— **Novo razstrelivo „farronit“** trikrat tako silno kakor dinamit. Iznajditelj tega razstreliva g. Würtemberger in predsednik ameriške akademije, kateri je kupil to iznajdbo William Tatnal, sta bila v soboto, ko se je to sredstvo pred komisijo poskušalo, težko ranjena. Würtembergerja so prenesli v bolnico, kjer je takoj umrl, pa tudi Tatnal bo težko okrevati. Tako sta iznajditelj in njegov financier imela samo nesrečo od nove iznajdbe.

— **Osojbe dvorne opere** na Dunaju šteje od prvih umetnikov in radnikov do zadnjega delavca 804 ljudi, kar samo že kaže, koliko dela in stroškov stanejo opere, ako se hočejo dobro podati občinstvu.

— **Punt na italijanski vojni ladji.** V Tarantu so se na vojni ladji „Umberto I.“ vojaki spuntali zaradi trane, pometali zapahne topov v morje in grozeče nastopili proti častnikom. Poveljnik je proglasil nad ladjo naglo ostro.

— **Zopet potres v Čilu.** V Valparaisu so bili predvečeraj zvečer zopet tri močni potresni sunki.

— **Sneg je zapadel po vseh tatarskih planinah.** Temperatura je padla na ničlo.

— **Zrakoplov odnesel žensko v zrak.** V New-Yorku se je spustila z zrakoplovom v zrak neka zrakoplovka in pri tem telovadila na trapezu. Ko je zrakoplov dvigal, se je opletla na ki je visela iz zrakoplova, noge se gledalke in jo potegnili za seboj. Zrakoplovka je to opazila, prišla damo na lase in izpustila iz zrakoplova plin. Nato se je spustil zrakoplov na zemljo. Dama je bila v nesvesti in si je tudi zlomila eno roko.

— **Lakota v Indiji.** Lakota v Bengadiji se širi. Cene riža so silno rastle. Prebivalci ropajo skladišča.

— **Milijonar umoril ženo.** Peterburški milijonar Andrejev je umoril iz ljubosumnosti svojo 42 let staro ženo Dinajo. General Ristolkors je prosil Andrejeva, naj se loči od svoje žene. Andrejev je odklonil. Ko je prosila Andrejeva tudi žena, da se loči, jo je mož zabodel. Generalovo prejšnjo ženo je poročil veliki knez Pavel.

— **Veliko sušo imajo v francoski kleti.** Več vasi nima nič vode. Živini primanjkuje paše, ker so travniki vsi sušni. Prebivalstvo pa vznemirjajo tudi komarji, ki se pojavljajo v ogromnem številu.

— **Demonstracija proti Nemcem.** V Bakareštu so dijaki pod vodstvom profesorja Jorke izžvižgali nastop nemškega pevskega društva ter končno perce pretepli.

— **Prijeten sprevodnik** je neki Gehrke v Osnabrücke na Nemškem. Dokazali so mu 70 vlovov in tatvin med vožnjo v vlakih.

Poslano.

Odgovor na vprašanje v št. 105, z dne 10. kimovca 1906.

Meseca aprila 1904 so trboveljski pazniki sklenili svoje društvo ustanoviti. Pri tozadnem posvetovanju sem med drugimi pazniki tudi jaz bil izvoljen tajnikom v pripravljalni odbor. Da se društvo že takoj v začetku ne bi postavilo v narodnem oziru v ostro nasprotje z našimi predpostavljanimi, bili smo primorani naša pravila v nemščini sestaviti in v potrjenje namestništvu predložiti, ker bi se ustanovitev društva drugače onemogočila in vsak, kateremu so naše razmere v Trbovljah količkaj znane, mora to brezdvomno potrditi.

Akoravno so naša pravila za člane v slovenščino prevedena, je original še samo v nemščini pri oblastih. Iz tega vzroka se oblastim tudi še nemške vloge predlagajo. Sicer je društvo že pri zadnjem občnem zborovanju imelo prenaporeditev pravil na dnevnem redu, kar pa ni moglo izvršiti, ker so naši mednarodnjaki ravno na dan našega občnega zborovanja sklenili splošno stavko.

Nedvomljivo je naše društvo v tej kratki dobi svojega obstanka dovolj žrtvovalo, zlasti pa v narodnem oziru mnogo storilo, in komur so znana naša

delavna bremena, tudi ne bo vsake malenkosti na tehtnico polagal. Vsekakor moram še v tolažbo izjaviti, da sem vkljub temu, da sem že žrtev svojega truda in slovenskega mišljenja postal, pripravljen tudi še zadnji nedostatek odstraniti.

Za „Pazniško in delavsko podporno društvo v Trbovljah“

Herman Leeb, predsednik.

Novo zidana

HIŠA

z 2 sobama, kuhinjo, kletjo, čimnato in velikim vrtom se takoj odda v najem za 30 K mesečno ali prodaja. — Več pove **CONFIDENTI v Sovodnji, p. Celje.** (494) 2—1

Prodajalko

zmožno slovenskega in nemškega jezika izurjeno in zgovorno za špecerijo, (tako tudi v železnih skih strokah zmožna in prednost) in **poštenega čvrstega** „

hišnega hlapca

(491) sprejmeta 3—1

LEBINGER & BERGMANN
trgovina z mešanim blagom, LITUA, (Kranjsko).

Stanje hranilnih vlog —
— 22 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 760.000 kron.

(42) 12-8

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pisмени, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir. —

Umetalni ogenj lampijoni
Koriandoli (Confetti) Serpentine
Papirnati krožniki Papirnate servijete

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajeve, šolske svete, učiteljsko, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče

vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah. ♦♦♦♦♦♦♦♦

Stambilje

pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice

umetne, pokrajinske in svetlicami od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. ♦♦♦♦

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki

za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. —

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago. ♦ Solidna in točna posrežba.

60—100 kron

postranskega zaslužka

(493) pa tudi več 4-1
si lahko osigura vsak, ki ima privatne znanee in prevzame naročila na nek nov v vsaki domačiji potreben predmet. Prodaja lahka, visoke provizije so zagotovljene. Ponudbe z navedbo adrese pod „Ertrügliche Beschäftigung 4937“ šifro: GRÉGOVA pisarna za inzerate, PRAGA, Jindřichová tř.

F. Sevčik

puškar v Ljubljani

Židovske ulice št. 7

priloga svojo veliko zalogo raz-
novrstnih strogo preiskanih pušk
samostojno ter sploh vseh tovarnih
potrebštin po najnižjih cenah. ...
Čim se zbirajo zbirajo in dobivajo prost.

(394) 10-9

Dobro vpeljana trgovina

z mešanim blagom z vso potrebno
opravo se pod **takoj odda.**
ugodnimi pogoji

(466) Vpraša se pri lastniku 3-3
F. Dolinar, Vrtne ulice 16.

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja
v Ameriko!
Vsakih 14 dni vozijo
Trst-New-York
parniki z dvema vijaki in brezčimnim brzojavom
opremljeni, 10.000 ton naseči. — Pojasnila in
vojni listi se dobijo pri zastopniku:
ANDREJ ODLASEK, Ljubljana
Slomškove ulice št. 25.
Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: SAVONIA, po-
nedeljek 17. septembra 1906. PANNONIA pone-
deljek, 1. oktobra 1906. CHARPATIA, ponedeljek,
(1) 45. oktobra 1906. 50

K 5000 zaslužka

plačam onemu, kateri dokaže, da ni moja zbirka
600 komadov za samo fl. 2'50
v resnici prilična kupčija. Jaz dajem:

1 eleg. večkratno pat. remontoir-žepna ura s pisurno
garancijo tovarne za točnost, 1 fina zlato-double veri-
žica, 2 prstani iz amerik. zlata-double s ponar. briljanti
(za gospoda ali damo), 2 zlato-double mansetna gumba
jostaneta vedno nova), 3 krasni naprsni gumbi (chemi-
setts, 3 pat. gumbi za ovratnike, 1 eleg. žepni nožič,
1 eleg. svilena ovratnica, svetla ali temna, 1 lepa igla
za ovratnico s Simili-briljantom (doublirana), 1 lepa
damska broša (zadnja novost), 1 krasno žepno toaletno
zrcalce, 1 lepa denarnica, 1 par boutonov z amerik.
briljanti, 1 fino pisalno orodje iz niklja 1 pat. vrenenski
barometer, 1 garnitura 20 komadov različnih pravih
inozemskih znamk, 1 eleg. odrezalec za smodke (nikelj),
1 pat. držaj za ovratnico, 1 album najlepših slik sveta.
Vse skupaj z elegantno uro, ki je sama skrat toliko
vredna, samo gld. 2'50. Proti predplačilu ali povzetju se
dobi pri **osrednjem depotu za pat. ure in dragotine.**

S. URBACH, Krakov šte. 74.

N. B. Pri nakupu z paketov se pridene 1 prima angleška
britev **brezplačno.** Ne ngajajoče se zamenja ali vrne
400) se denar. Riziko izključeno. 1-1

Suhe gobe, oljnate in petrolejske sode kupi

Anton Kolenc v Celju

vsako množino, p
najvišjih cenah.

(120) 46-32

Oznanilo!

Deželni sadni drevesnici v Gleisdorfu in Brucku na M. bodeta proti
štajerskim zemljiškim posestnikom v jeseni 1906 oziroma spomladi 1907 skupaj
53.200 komadov nižje zaznamovanih vrst jablan in hrušk in sicer se bodo
oddalo 3 četrtinke te cele množine samo štajerskim **kmetskim posest-**
nikom po znižani ceni od 70 vin. za drevesce, eno četrtinko pa **nekme-**
skim posestnikom po tržni ceni od 1 K 20 vin. Troški za zamotanje
posiljatev se prištejejo k računu. Na Gornje Štajersko se bodo prodajala
jabolka teh le vrst 1, 2, 4, 11, in 12, hruške samo vrste 1, 2, 3, in 9.

Naročila naj se pošiljajo do konca decembra 1906 **na deželni odbor**,
katerim mora biti priloženo županovo potrdilo, da je naročitelj kmetski posest-
nik v dotični občini. Kdor potrebuje drevesca zato, da je vsadi v jeseni 1906,
mora to v prošnji jasno povedati in dati naročilo do konca oktobra. Prošnje
bodo reševale, v kolikor bo zaloga zadostovala, po vrsti, kakor bodo prihajale.

Več kakor 120 komadov se ne bo oddalo enemu posestniku in bode po-
setnik obvezan prejete drevesa vsaditi na svoji lastnini. Drevesa se oddajajo
samo proti plačilu v gotovini.

Zaznamek.

jabolk in hrušk, katere bode prodajala deželna sadna drevesnica v sili
dobi 1906/1907

Zaporedno štov.	I. Vrsta jabolk.	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku		
		visoka debla	strednje visoka debla	prilivsko grmiško drevice	visoka debla	strednje visoka debla	prilivsko drevice
1	Astrachan, beli	—	—	—	540	110	60
2	Šarlamovski	—	15	25	1120	75	320
3	Kardinal plamenčast	235	142	30	950	300	440
4	Grafensteiner	100	—	30	1070	700	30
5	Ribstonov pepinek	277	100	65	780	500	20
6	Ladsberski kosmač	—	—	—	700	390	—
7	Dancigsko, Kantovo jabolko	—	—	—	800	140	150
8	Rumena zlahtnica	—	—	—	800	60	100
9	Zimska zlata parmiana	—	—	—	660	360	120
10	Prinčevo jabolko	—	—	—	315	70	—
11	Štajerski zimski mošanci	3230	285	—	230	70	—
12	Rumeni belefer	825	100	290	—	—	—
13	Kanadski kosmač	4640	972	335	—	—	—
14	Ananas kosmač	802	70	400	—	—	—
15	Baumanov kosmač	370	120	—	—	—	—
16	Damasonov kosmač	142	65	30	—	—	—
17	Prestolonaslednik Rudolf	265	115	85	—	—	—
18	Londonski pepinek	663	65	176	—	—	—
19	Repski debeli bob	2580	230	—	4320	780	—
20	Coxov oranžni kosmač	130	—	—	—	—	—
21	Huberjeva moštovka	760	25	—	—	—	—
22	Rudeča lisasta lesnika	14	—	—	2300	200	—
23	Rumeni poletni kosmač	—	—	—	—	15	—
II. Vrsta hrušk.							
1	Dielova maslenka	290	50	450	370	80	160
2	Siegelova maslenka	249	100	20	—	—	—
3	Sterkmannova maslenka	226	—	37	—	—	—
4	Hardenpoutova zimska maslenka	615	60	136	—	—	—
5	Dobra Luiza-Avrancheska	445	80	330	700	160	430
6	Zimska dekanovka	605	98	205	—	—	—
7	Salzburška hruška	120	50	—	735	215	300
8	Oliver de Serres-ova hruška	55	—	35	—	—	—
9	Pastorka	—	25	76	150	160	—
10	Postrovka	—	20	25	—	—	—
11	Josipinica Mechelnova	—	—	115	—	—	—
12	Jelenka	330	15	—	—	—	—
13	Weiler-jeva moštovka	2120	320	—	3100	200	—
14	Bosc-ova podolgovata hruška	—	—	—	375	325	60
15	William-ova kristijanka	—	—	—	—	—	40

V GRADCU, dne 7. septembra 1806.

Štajerski deželni odbor

Oklic.

Od c. kr. okrajne sodnije Ljutomer se bode na
predlog dr. Franja Rosina, kot izvrševalcu oporoke
v zapuščini dra. Ivana Farkaš hišni hram vložek
šte. 173 kat. občine Ljutomer za izključivo ceno
po **6000 kron** javno dražbal.

Dražbeni narok se določa na

24. septembra t. l. ob pol 11. uri dop. na lici mesta v Ljutomeru.

Dražbeni pogoji se lahko pri sodnji v sobi št. 4
pregledajo.

C. kr. okr. sodnija Ljutomer, odd. I
dne 9. septembra 1906.

Razglas.

V konkurz **Rajmunda Savsky** spadajoči zalogi mešanega
blaga in sicer ona v Podplatu v sodnijsko določeni cenilni vrednosti
po K 3961.39
in ona na Ponikvi v sodnijsko določeni cenilni vrednosti po „ 3518.24
toraj v skupni cenilni vrednosti K 7479.63
bodeta **ponudbenim potom** — nikakor pa ne 15% pod cenilno
vrednostjo — ali skupaj ali pa vsaka za-se prodani.

Vsak ponudnik mora s svojo ponudbo 10% sodnijske cenilne vred-
nosti kot varščino v gotovini na roko upravnika konkurzne mase položiti
ter svojo ponudbo do

20. septembra 1906.

podpisanemu vročiti. Vsak ponudnik je s svojo ponudbo do 28. sep-
tembra 1906 vezan: o sprejetju ponudb pa odločuje edino le odbor upnikov.

Cenilni zapisniki pregledajo se lahko v uradnih urah v pisarni
podpisanega.

Zaloga blaga v Podplatu se lahko dne 15. septembra 1906, ona na
Ponikvi pa dne 14. septembra 1906 — vsakokrat od 9. do 12. ure
dopoldne — pregleda.

V Šmarji pri Jelšah, dne 31. VIII. 1906.

Dr. Jos. Georg, upravnik konkurzne mase.

iz torbe, taške, jermene, škatiče, dalje kov-
ne denarnice, in vsakovrstno usnjarsko blago
in najboljše pri **P. Kostič-u v Celju.**

Kupujte narodni kolek!

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji

za domačo
porabo in
obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
usposobljajo

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

**Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja**

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (20) 52 35

Vizitnice priporoča Zvezna tiskarna.

**Potnikom v Ameriko
v prevdarek!!**

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; —
vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto.
— Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov
do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel
bode brezplačno najboljša pojasnila. (39) 52—37

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna tiskarna

je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, ozir.
električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini. V zalogi ima in tiska v
več barvah izdelane krasne **diplome**. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pisemne
papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake,
opomine, vabila, podobice, spovedne listke, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hra-
nilne in združne knjižice, poročna naznanila, napise za slavoloke itd.; sploh izvršuje v
kratkem času vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari okusno in ceno. — Veleč. duhovščini,
slavnemu učiteljstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam
ter p. n. občinstvu se priporoča za vezavo knjig v priznano trpežni izpeljavi. — Za posojilnice,
hranilnice in druge zavode se izdeljujejo hranilne knjižice vezane v celo ali pol platno z zlatim
ali črnim
tiskom po
nižki ceni.
Za mnogo-
brojna na-
ročila se
priporoča

Zvezna knjigoveznica.

POZOR!

POZOR!

JOS. LAMPRET, ŠOŠTANJ

mizarska delavnica s stroji

priporoča svoje veliko zalogo popolnoma izgotovljenih **OKEN**, v velikosti do 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. **VRATA** istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2'20, 2'30 2'40 m. V zalogi je zgotovljeno pohištvo.

Zagotavlja solidno in točno postrežbo. Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.

Zoper ogenj in vlom varne blagajne in šivalne stroje kupite pri meni najceneje.

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

posebno vinske in sadne stiskalnice, mline za sadje in grozdje, čistilnice (pajkle), slamo in reporeznice priporoča v bogatej izbi

trgovina z železnino „**MERKUR**“

P. MAJDIČ, CELJE

ter pošilja na željo cenike zastonj.

Najboljša in najcenejša umetna
gnojila **Tomaževa žlindra**,
kaljeva sol in **kajnit** so v zalogi.

Lepa izbira kuhinjske posode iz čistega nikla zdravniško priporočena.

Traverze, cement, železo za vezi, cevi iz kamenščine, strešna lepenka, sesalke in vodo vodne naprave

komatne plakte so v zalogi.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

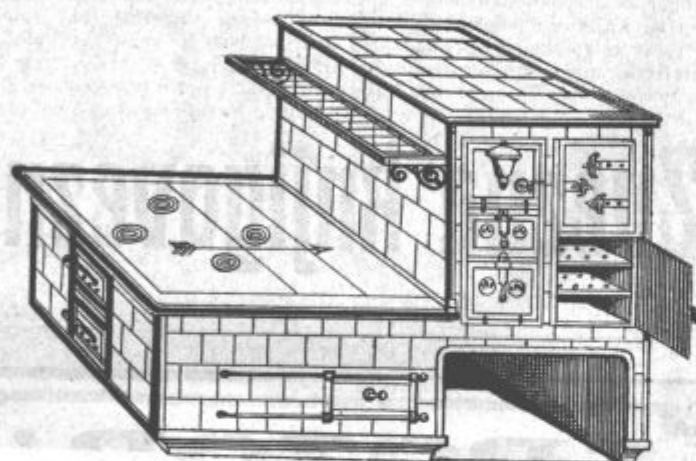
štiri in tričetrť odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornji grad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-35

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

USA KOVRSTNE VODOVODE,

Izdelujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalke,
 premostne ali sploh vsake vrste
 tehtnice.

vsakovrstna, velika in najtinejša, kakor
 tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega

bodisi iz studencev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča,
 bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
 Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

USA KOVRSTNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve. **napeljavo strelovodov** itd.

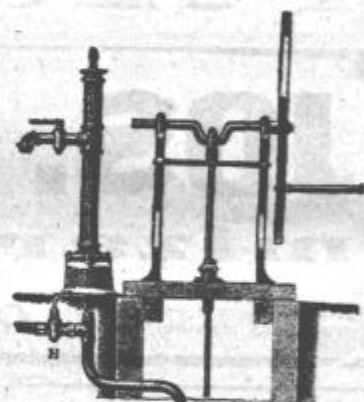
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-37

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan
 dop. od 9. do 12. ure, izvzemši
 nedelje in praznike.

Posojilnica v lastni hiši v Celju „Narodni dom“

POSJOJILNICA v CELJU, ki je bila leta
 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena,
 šteje sedaj nad **4100** zadruženikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
 6½ milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
 če tudi ni član zadruge ter jih
 obrestuje po 4½%; posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vlaga-
 teljem. Posojila daje na osobni ali
 hipotekarni kredit proti 5½% in

Posojilnica v Celju
 uraduje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.